

รายงานการประชุม
คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗

วันศุกร์ที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๗ เวลา ๐๙.๓๐ น.

ณ ห้องประชุม ๑๐๙ อาคารสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑. นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายธีระพงษ์ วงศ์วิลาส	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษา
๓. นายธนศักดิ์ มั่งกโรทัย	ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบบริหารงาน ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น	ที่ปรึกษา
	แทนเลขาธิการ ก.พ.ร.	
๔. รองศาสตราจารย์อิสระ เสรีวัฒนวุฒิ	รองเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า	ที่ปรึกษา
	แทนเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า	
๕. นายทรงศักดิ์ ทองศรี	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	
๖. นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์	ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง	กรรมการ
	แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	
๗. นายสิทธิวิทย์ วรรณพุกษ์	หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐาน การบริหารงานบุคคลท้องถิ่น	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	
๘. นายชุมพล สุวรรณกิจบริหาร	รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงการคลัง	
๙. นายธนู ขวัญเดช	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	
๑๐. นายแพทย์กิตติศักดิ์ อักษรวงศ์	รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
	แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข	
๑๑. นายธนาวุฒิ สังกัทอง	รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
	แทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	
๑๒. นายสุวัฒน์ เอื้อเฟื้อ	รองเลขาธิการ ก.พ.	กรรมการ
	แทนเลขาธิการ ก.พ.	
๑๓. นายโสภณ แท่งเพชร	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
	แทนเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	
๑๔. นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง	รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
	แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	
๑๕. นายวิชณุ วิทยวราวัฒน์	ผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
	แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	

๑๖. นายวัลลภ พริ้งพงษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๑๗. นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๑๘. นายธนา ยันตรโกวิท	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น	กรรมการ
๑๙. นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น	กรรมการ
๒๐. ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๒๑. ศาสตราจารย์สกลธี วัชรวิวัฒนา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๒๒. รองศาสตราจารย์ชนพร ศรียากุล	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๒๓. รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ	ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๒๔. นางวันทนี วัฒนะ	ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ ปลัดกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๒๕. นายเกียรติศักดิ์ ศรีวงษ์ชัย	แทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองปลัดเมืองพัทยา	กรรมการ
๒๖. นายมนต์ชัย วิวัฒน์ธนาชัย	แทนนายกเมืองพัทยา	
๒๗. นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก	กรรมการ
๒๘. นายเจษฎา สี่พี่น้อง	นายกเทศมนตรีนครยะลา	กรรมการ
๒๙. นายธนศักดิ์ มาคะสิระ	นายกเทศมนตรีเมืองชัยนาท	กรรมการ
๓๐. นายปราโมทย์ เพชรรัตน์	นายกเทศมนตรีตำบลวัดเพลง	กรรมการ
๓๑. นายกิตติพงศ์ สีเหลือง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก	กรรมการ
๓๒. นายเกรียงศักดิ์ หอนงาม	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้	กรรมการ
๓๓. นายไฉน ก้อนทอง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเพ็ญ	กรรมการ
๓๔. นายอนุ แยมแสง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมูลเหล็ก	กรรมการ
	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เลขานุการ

ผู้ไม่เข้าร่วมประชุม

๑. ร้อยตำรวจโท อาทิตย บัญญะโสภิต	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๒. ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๓. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	
๔. นายสุจิต นิมิตกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
๕. นายบุญชู จันทร์สุวรรณ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
๖. นายวีระศักดิ์ ฮาดดา	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี	กรรมการ
	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม	กรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายกิตติกร โล่ห์สุนทร	รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)
๒. นายวิชัย ไชยมงคล	ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)
๓. นายอภัย เจริญมิตร	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๔. นายชัยวัฒน์ ภัทรกานต์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๕. นางสาวอภิรดี ประเสริฐฤทธิ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๖. นายวิทยา โชคเศรษฐิกิจ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๗. นางสาวสุชาลีนี กุศลสร้าง	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๘. นางจรีรัตน์ เข้มกาญจน์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๙. นางสาวเนาวรัตน์ อัครี	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๐. นายอุปราช พันธุ์ภักดี	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๑. นายธัชพล วัฒนาไพศาล	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๒. นางสาวพัชรินทร์ สมแสน	สำนักงบประมาณ
๑๓. นางสาวจันทกัญญา วรรณวงศ์	สำนักงบประมาณ
๑๔. นายภาคภูมิ เกตุแสง	สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
๑๕. นางสาวเกศรินทร์ ชี้แจง	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๑๖. นางสาวปัทมา ใจกุล	สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๑๗. นางสาวภัทราวรรณ แท้เที่ยง	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๑๘. นางสาวพรทิพย์ วิรุฬห์ทรัพย์	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑๙. นางสาววาสนา ยี่รงค์	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๒๐. นายกิตติศักดิ์ ภักดี	กรุงเทพมหานคร
๒๑. นางขวัญชนก ธัญญศรีสังข์	กรุงเทพมหานคร
๒๒. นางสาวนันทิพัฒน์ นิราศ	สถาบันพระปกเกล้า
๒๓. นางสาวธิดิภา วันทา	สถาบันพระปกเกล้า

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๗

เลขานุการ รายงานว่า ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำร่างรายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๗ และได้แจ้งเวียนให้กรรมการทุกท่านพิจารณาตามหนังสือ ก.ก.ถ. ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๗/ว ๒๔๓ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ เรียบร้อยแล้ว โดยมีกรรมการขอแก้ไขรายงานการประชุม ดังนี้

(๑) ศาสตราจารย์สกลธี วรัญญวัฒนา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์ ขอแก้ไขรายงานการประชุม ระเบียบวาระที่ ๔.๔ การแก้ไขปัญหการถ่ายโอนทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงชนบทให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน้าที่ ๓๑ บรรทัดที่ ๓๓ จากเดิม “ศาสตราจารย์สกลธี วรัญญวัฒนา กล่าวว่า การถ่ายโอนถนนคืนให้กรมทางหลวงชนบท อยากทราบว่าใช้หลักเกณฑ์ใดในการพิจารณา ซึ่งที่ผ่านมาเคยมีหลักเกณฑ์ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขนาดเล็กที่ไม่สามารถดำเนินการได้ เช่น กรณีถนนองค์การบริหารส่วนตำบลที่เชื่อมระหว่างเทศบาลต้องถ่ายโอนให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดก่อนที่จะถ่ายโอนคืนไปส่วนกลาง ถ้าหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการได้ ส่วนกลางต้องจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรบุคคลเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ตามหลักเกณฑ์การถ่ายโอนคืนถนน และขอให้สำนักงาน ก.ก.ถ. ศึกษาหลักเกณฑ์ตรงนี้ด้วย

แก้ไขเป็น “ศาสตราจารย์สกลธี วรัญญวัฒนา กล่าวว่า การถ่ายโอนถนนคืนให้กรมทางหลวงชนบท อยากทราบว่าใช้หลักเกณฑ์ใดในการพิจารณา ซึ่งที่ผ่านมาเคยมีหลักเกณฑ์ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กที่ไม่สามารถดำเนินการได้ เช่น กรณีถนนองค์การบริหารส่วนตำบลที่เชื่อมต่อกับเครือข่ายถนนของท้องถิ่นอื่น หากดำเนินการไม่ได้ ให้ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใหญ่กว่าหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัดทำหน้าที่ดูแล

ไปก่อน จนกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะสามารถดูแลจัดการได้ด้วยตัวเอง ส่วนกลางต้องจัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรบุคคลเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้ตามหลักเกณฑ์การถ่ายโอน และขอให้สำนักงาน ก.ก.ธ. ศึกษาหลักเกณฑ์ตรงนี้ด้วย”

(๒) นางวันทนี วัฒนะ ปลัดกรุงเทพมหานคร แทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ขอแก้ไขรายงานการประชุม ระเบียบวาระที่ ๔.๕ คำตอบแทนคณะกรรมการชุมชนของเทศบาลตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยคณะกรรมการชุมชนของเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๖ หน้าที่ ๓๖ บรรทัดที่ ๓๑ จากเดิม “นางวันทนี วัฒนะ ปลัดกรุงเทพมหานคร แทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร กล่าวว่า ระหว่างเมืองพัทยากับกรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร จำนวน ๒,๖๐๐ ชุมชน ถ้าจะให้เป็นงบอุดหนุนทั่วไปควรให้เท่ากันทั้งหมด”

แก้ไขเป็น “นางวันทนี วัฒนะ ปลัดกรุงเทพมหานคร แทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร กล่าวว่า กรุงเทพมหานคร มีจำนวน ๒,๐๖๐ ชุมชน ถ้าจะให้เป็นงบอุดหนุนทั่วไปควรพิจารณาให้เท่ากันทั้งหมด โดยครอบคลุมเมืองพัทยาและกรุงเทพมหานครด้วย”

(๓) นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ขอแก้ไขรายงานการประชุม ดังนี้

(๓.๑) ระเบียบวาระที่ ๔.๑ หลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุน ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน้าที่ ๑๒ บรรทัดที่ ๒๑ จากเดิม “นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ กล่าวว่า หลักเกณฑ์ที่เสนอ ก.ก.ธ. ให้ความเห็นชอบ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ แตกต่างจากหลักเกณฑ์ที่ดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ หรือไม่อย่างไร”

แก้ไขเป็น “นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ สอบถามว่า หลักเกณฑ์ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่เสนอ ก.ก.ธ. ให้ความเห็นชอบ แตกต่างจากหลักเกณฑ์ที่ดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ หรือไม่อย่างไร

(๓.๒) ระเบียบวาระที่ ๔.๒ การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเงินอุดหนุน สำหรับดำเนินการทั่วไปหรือสนับสนุนการดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ดังนี้

(๓.๒.๑) หน้าที่ ๑๘ บรรทัดที่ ๒๒ จากเดิม “นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า ตามหลักเกณฑ์และวิธีการเดิมสำนักงบประมาณตั้งเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งเฉพาะรายการงบลงทุนที่เป็นรายการเดียว และใช้เกณฑ์การสมทบกรณีที่มีวงเงินเกิน ๑๐ ล้านบาท ต้องสมทบเงินนอกงบประมาณร้อยละ ๑๐ แต่โดยหลักเกณฑ์และวิธีการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถที่จะทำรายการงบลงทุนได้ในรายการเดียวและรายการผูกพันโครงการขนาดใหญ่ แต่ว่าโครงการขนาดใหญ่ต้องมีการสมทบงบประมาณ แต่สำนักงบประมาณได้ปรับหลักเกณฑ์ว่าจะเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่สามารถทำโครงการผูกพันและขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาลได้ แต่ต้องมีการสมทบงบประมาณ แต่ว่าโครงการที่มีขนาดใหญ่จะพยายามที่จะไม่เกินวงเงินเดิมที่จัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวม โดยพิจารณาตามความจำเป็นตามหลักเกณฑ์ของโครงการ และตามกำลังเงินของประเทศ ไม่ได้คิดว่าการพัฒนาและการรังสรรค์นวัตกรรมในรูปแบบใหม่ (Sandbox) ซึ่งไม่ได้ปรากฏรายละเอียดในหนังสือแต่อาจจะมีการกล่าวถึงกันในที่ประชุม ก.ก.ธ. หรือไม่ วงเงินที่มีขนาดใหญ่อาจจะเป็นไปตามหลักเกณฑ์แต่สำนักงบประมาณจะรับไปพิจารณาตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณปรับลดลงมาแต่กรณีโครงการขนาดใหญ่จะศึกษาตามความจำเป็นและตามศักยภาพและเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย และไม่เกินกรอบเดิม สมมติว่าเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ประจำปีงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๗ สมมติได้ ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท ถ้ามีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่มีโครงการขนาดใหญ่ และจะมีเงินมาสมทบประมาณนี้ ก็จะเป็นส่วนที่เกินกรอบเดิม แต่จะพิจารณาว่าจะตั้งงบประมาณให้ได้เท่าใด ขอให้แนบเป็นสัดส่วนด้วย

แก้ไขเป็น “นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า ตามหลักเกณฑ์เดิมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการรายการลงทุนได้ โดยเป็นรายการที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณหรือรายการปีเดียว แต่เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการโครงการขนาดใหญ่ที่มีลักษณะผูกพันได้ จึงเสนอหลักเกณฑ์ให้ ก.ก.ธ. พิจารณา โดยการดำเนินการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสมทบเงินนอกงบประมาณตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งครั้งนี้ฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำเสนอหลักเกณฑ์ที่ผ่านการพิจารณาจากคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ซึ่งมีการปรับปรุงการสมทบเงินนอกงบประมาณจากที่สำนักงบประมาณเสนอให้ คณะกรรมการฯ พิจารณา ซึ่งหากคณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ สำนักงบประมาณก็จะรับหลักเกณฑ์ดังกล่าวไปพิจารณาดำเนินการ ทั้งนี้ ในส่วนของโครงการขนาดใหญ่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการ จะไม่กระทบถึงวงเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่ได้รับงบประมาณเดิม โดยสำนักงบประมาณจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความจำเป็น ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกำลังงบประมาณของประเทศ สำหรับกรณีที่มีการกล่าวว่า ข้อเสนอของสำนักงบประมาณมีลักษณะเป็นการพัฒนาและรังสรรค์นวัตกรรมในรูปแบบใหม่ (Sandbox) นั้น การนำเสนอหลักเกณฑ์ของสำนักงบประมาณในครั้งนี้นี้ยังไม่ได้มีลักษณะเช่นที่กล่าว ซึ่งที่ประชุมสามารถพิจารณาได้จากรายละเอียดหนังสือของสำนักงบประมาณที่นำเสนอ ก.ก.ธ. ได้

(๓.๒.๒) หน้าที่ ๑๙ บรรทัดที่ ๕ จากเดิม “นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า ตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ มีมติ คือ กรณีที่วงเงินของโครงการเกิน ๑๐ ล้านบาท ถ้าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กที่ไม่สามารถนำเงินนอกงบประมาณสมทบได้ ตามหลักเกณฑ์กำหนดให้ส่งฐานะทางการเงินย้อนหลัง ๓ ปี ให้สำนักงบประมาณพิจารณาเป็นกรณี การทำโครงการขนาดใหญ่ที่จะต้องมีการสมทบเงินนอกงบประมาณที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ปรับอัตราการสมทบลง สำนักงบประมาณจะนำไปพิจารณา แต่ขอให้ใช้คำว่าไม่น้อยกว่าร้อยละ เพราะถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่มีเงินรายได้จำนวนมาก อาจจะสมทบเงินมากกว่าที่กำหนดให้ และขอให้นำมาเป็นสัดส่วนรายได้ของ อปท.”

แก้ไขเป็น “นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า ตามที่คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ มีมติ คือ กรณีที่วงเงินของโครงการเกิน ๑๐ ล้านบาท ถ้าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กที่ไม่สามารถนำเงินนอกงบประมาณสมทบร้อยละ ๑๐ ได้ ให้สำนักงบประมาณพิจารณายกเว้นการสมทบเงินนอกงบประมาณนั้น กรณีดังกล่าว หากจะต้องมีการยกเว้นการสมทบเงินนอกงบประมาณก็ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งฐานะทางการเงินย้อนหลัง ๓ ปี ให้สำนักงบประมาณพิจารณาเป็นรายกรณี การทำโครงการขนาดใหญ่ที่จะต้องมีการสมทบเงินนอกงบประมาณซึ่งคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ปรับอัตราการสมทบลง สำนักงบประมาณจะรับไปพิจารณาดำเนินการ แต่ขอให้ใช้คำว่าไม่น้อยกว่าร้อยละ เพราะถ้า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่มีเงินรายได้จำนวนมาก อาจจะยินดีสมทบเงินมากกว่าเกณฑ์ที่กำหนดได้และขอให้นำมาเป็นสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย”

(๓.๒.๓) หน้าที่ ๒๐ บรรทัดที่ ๙ จากเดิม “นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า การปรับลดการสมทบวงเงินตั้งแต่ ๕๐ - ๒๐๐ ล้านบาท สมทบไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ เฉพาะวงเงินตั้งแต่ ๒๐๐ - ๔๐๐ ล้านบาท สมทบไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ และตั้งแต่ ๔๐๐ ล้านบาทขึ้นไป สมทบไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ สำนักงบประมาณจะรับไปพิจารณาตามนี้ ถ้า ก.ก.ธ. เห็นชอบแต่ขอใช้คำว่าไม่น้อยกว่าร้อยละตามที่กำหนดขั้นต่ำ แต่ว่าจะพิจารณาจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่มีเงินสะสมมาก ซึ่งอาจจะต้องสมทบมากกว่าหลักเกณฑ์ขั้นต่ำ ถ้าทาง ก.ก.ธ. มีมติตามนี้ แต่ต้องนับเป็นสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

แก้ไขเป็น “นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า วงเงินดำเนินโครงการตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ โดยวงเงินตั้งแต่ ๕๐ - ๒๐๐ ล้านบาท สมทบเงินนอกงบประมาณไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ วงเงินตั้งแต่ ๒๐๐ - ๔๐๐ ล้านบาท สมทบเงินนอกงบประมาณไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ และตั้งแต่ ๔๐๐ ล้านบาทขึ้นไป สมทบเงินนอกงบประมาณไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ สำนักงบประมาณจะรับไปพิจารณาดำเนินการตามนี้ ถ้า ก.ก.ธ. เห็นชอบ

โดยในการสมทบเงินนอกงบประมาณขอใช้คำว่าไม่น้อยกว่าร้อยละตามที่กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่มีเงินสะสมจำนวนมาก อาจจะยินดีสมทบเงินนอกงบประมาณมากกว่าหลักเกณฑ์ขั้นต่ำ ทั้งนี้ โดยขอให้นำเป็นสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย”

(๓.๒.๔) หน้าที่ ๒๑ บรรทัดที่ ๕ จากเดิม “นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดว่าการตั้งงบประมาณให้หน่วยงานที่รับงบประมาณให้นำเงินนอกงบประมาณมาพิจารณาด้วย”

แก้ไขเป็น “นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดว่า การจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานภาครัฐต้องคำนึงถึงฐานะเงินนอกงบประมาณของหน่วยงานของรัฐที่สามารถใช้จ่ายได้ รวมถึงเงินรายได้ที่มีอยู่หรือสามารถนำมาใช้จ่ายได้”

(๓.๒.๕) หน้าที่ ๒๑ บรรทัดที่ ๑๐ จากเดิม “นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า กรณีที่สมทบเงินนอกงบประมาณร้อยละ ๑๐ คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ เขียนว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กที่มีรายได้น้อย สำนักงบประมาณพิจารณารายได้ย้อนหลัง ๓ ปี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบไม่มีงบประมาณเพียงพอ”

แก้ไขเป็น “นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า กรณีที่สมทบเงินนอกงบประมาณร้อยละ ๑๐ คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ขอให้สำนักงบประมาณยกเว้นการสมทบเงินนอกงบประมาณกรณีที่ยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กที่มีรายได้น้อย ซึ่งสำนักงบประมาณขอให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งงบการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย้อนหลัง ๓ ปี เพื่อประกอบการพิจารณาขอยกเว้นการสมทบดังกล่าว”

(๓.๒.๖) หน้าที่ ๒๑ บรรทัดที่ ๓๓ จากเดิม “นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า คณะอนุกรรมการฯ ได้ปรับหลักเกณฑ์ สำนักงบประมาณจะรับไปปฏิบัติตามนี้ แต่ถ้า ก.ก.ธ. มีมติว่าให้นำกลับไปทบทวนจะเป็นอีกประเด็น”

แก้ไขเป็น “นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า คณะอนุกรรมการฯ ได้ปรับหลักเกณฑ์ และฝ่ายเลขานุการได้นำเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาหากคณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบ สำนักงบประมาณจะรับไปปฏิบัติตามนี้ แต่ถ้า ก.ก.ธ. มีมติว่าให้นำกลับไปทบทวนจะเป็นอีกประเด็น”

(๓.๒.๗) หน้าที่ ๒๒ บรรทัดที่ ๓ จากเดิม “นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า โครงการขนาดใหญ่ยังไม่เป็นการพัฒนาและการรังสรรค์นวัตกรรมในรูปแบบใหม่ (Sandbox) สำนักงบประมาณก็จะไม่ไปกระทบกรอบเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเดิม โดยใช้ฐานที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์ แต่ว่าจะตั้งให้ได้เท่าใดจะต้องขึ้นอยู่กับศักยภาพ และความจำเป็นศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกำลังเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท”

แก้ไขเป็น “นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า หลักเกณฑ์ที่สำนักงบประมาณนำเสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาในครั้งนี้ ยังไม่เป็นการพัฒนาและการรังสรรค์นวัตกรรมในรูปแบบใหม่ (Sandbox) แต่เป็นการนำเสนอเพิ่มเติม กรณีการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยนำเงินนอกงบประมาณมาสมทบ โดยในส่วนโครงการขนาดใหญ่ที่ดำเนินการจะไม่กระทบกรอบเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเดิม โดยใช้ฐานที่ผ่านมาเป็นเกณฑ์ แต่ว่าจะสามารถตั้งงบประมาณให้ได้เท่าใดจะขึ้นอยู่กับความจำเป็น ศักยภาพของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกำลังเงินงบประมาณของประเทศ”

(๓.๒.๘) หน้าที่ ๒๒ บรรทัดที่ ๑๒ จากเดิม “นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า ถ้า ก.ก.ธ. ไม่เห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ ต้องขออนุญาตใช้หลักเกณฑ์เดิม เพราะว่าถ้ากรณีที่จะให้มีรายการผูกพันที่เกินกว่า ๑ ปี และสมทบร้อยละ ๑๐ รัฐบาลต้องรับภาระเพิ่มขึ้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่สมทบเงินมากขึ้นจะเปิดโอกาสให้ทำโครงการที่เป็นประโยชน์ จะพยายามลดเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อที่จะนำไปตั้งเงินอุดหนุนทั่วไปที่ทำให้ท้องถิ่นมีอิสระมากขึ้น แต่ถ้าหลักเกณฑ์ออกมาว่าสมทบมากกว่าร้อยละ ๑๐ จะเป็นภาระทางงบประมาณเพิ่มขึ้น

แก้ไขเป็น “นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า ถ้า ก.ก.ถ. ไม่เห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ ขออนุญาตใช้หลักเกณฑ์เดิม เพราะว่าถ้ากรณีที่ให้มีรายการผูกพันที่เกินกว่า ๑ ปี และสมทบเงินนอกงบประมาณร้อยละ ๑๐ เกรงว่ารัฐบาลจะไม่สามารถรับภาระงบประมาณที่จะเกิดขึ้นได้ หลักเกณฑ์ที่สำนักงานประมาณนำเสนอ ก.ก.ถ. จะเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ทำโครงการขนาดใหญ่ที่เป็นประโยชน์และสำนักงานประมาณจะพยายามลดเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อที่จะนำไปตั้งเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปที่ทำให้ท้องถิ่นมีอิสระในการใช้จ่ายมากขึ้น”

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ก.ก.ถ. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ ทั้งนี้ ให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับข้อสังเกตของกรรมการไปดำเนินการแก้ไขให้ครบถ้วน

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ การจัดทำประกาศ ก.ก.ถ. เรื่อง การกำหนดกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการป้องกันและควบคุมไฟฟ้า

เลขานุการ รายงานว่า ก.ก.ถ. ในคราวประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.) ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจควบคุมไฟฟ้าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนภารกิจทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม บริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๗ ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล เป็นประธานอนุกรรมการ ได้พิจารณาเรื่อง การดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนการถ่ายโอนภารกิจการควบคุมไฟฟ้าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามแผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยรับทราบข้อมูลและข้อเท็จจริงกรณีจังหวัดเชียงใหม่เป็นพื้นที่ที่ประสบปัญหาไฟป่ามากที่สุดส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เสนอ ก.ก.ถ. พิจารณาออกประกาศ ก.ก.ถ. เพื่อกำหนดภารกิจป้องกันและควบคุมไฟฟ้าให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่นำร่องจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๙ แห่ง (อบจ.เชียงใหม่ ทม.แม่เหียะ ทต.ช้างเผือก ทต.สุเทพ ทต.บ้านปาง ทต.หนองควาย ทต.แม่แรม ทต.แม่หอพระ ทต.บ้านหลวง ทต.ท่าผา อบต.ช้างเผือก อบต.ดอนแก้ว อบต.โป่งแยง อบต.ป่าแป๋ อบต.สันป่ายาง อบต.สบเปิง อบต.แม่วีน อบต.ช้างเค็ก และ อบต.แม่นาจร) และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับข้อสังเกตของคณะอนุกรรมการฯ ไปปรับปรุงแก้ไขร่างประกาศฯ และหาหรือผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนภารกิจทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม บริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ ก่อนนำเสนอ ก.ก.ถ. พิจารณาต่อไป

ข้อกฎหมาย

๑. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) – (๑๔) ...

(๑๕) ออกประกาศกำหนดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล (อปต.) มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

(๑) – (๒๓) ...

(๒๔) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๒๕) – (๓๐) ...

(๓๑) กิจกรรมอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

(๑) – (๔) ...

(๕) การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๖) – (๒๘) ...

(๒๙) กิจกรรมอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๒. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๔๕ องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) – (๗ ตริ) ...

(๘) จัดทำกิจการใด ๆ อันเป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๙) ...

๓. กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

ให้กิจการดังต่อไปนี้เป็นกิจการที่ราชการส่วนท้องถิ่นอื่นสมควรให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดร่วมดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ

(๑) – (๓) ...

(๔) บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ด้านที่ ๕ การบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๕.๑ แผนภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาป่า ข้อ ๕.๑.๑ กลุ่มภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การคุ้มครองดูแล และการบำรุงรักษาป่า ข้อ ๕.๑.๑.๑ การคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาป่า

กำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถ่ายโอนภารกิจการควบคุมไฟป่าให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล โดยให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มอบอำนาจการบริหารจัดการ การอนุรักษ์ การฟื้นฟูบำรุงดูแลรักษา และการใช้ประโยชน์ตามระเบียบกฎหมายบัญญัติ สรรวจข้อมูลและความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานด้านการควบคุมไฟป่า สนับสนุนให้องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการป้องกันไฟป่าและดับไฟป่า ตลอดจนบรรจุงานควบคุมไฟป่า

ในแผนพัฒนาตำบล ฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันไฟฟ้าให้องค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งในระดับตำบล และหมู่บ้านพื้นที่ติดกับป่า และสนับสนุนด้านวิชาการไฟฟ้าให้แก่การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนด้านงบประมาณ

๕. ประกาศ ก.ก.ถ. เรื่อง กำหนดอำนาจ และหน้าที่ ในการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด

ข้อ ๑ ลักษณะของการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดในการให้บริการสาธารณะในเขตจังหวัด

(๑) ดำเนินงานในโครงการที่มีขนาดใหญ่ที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัด

(๒) ...

(๓) เข้าไปดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการในลักษณะที่มีความคาบเกี่ยวต่อเนื่อง หรือมีผู้ที่ได้รับประโยชน์ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่า ๑ แห่งขึ้นไป

ข้อ ๒ ในการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดตามข้อ ๑ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดควรจะดำเนินการเพื่อให้เป็นไปในลักษณะดังนี้ คือ

(๑) - (๔) ...

(๕) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทำหน้าที่เป็นองค์กรหลักในการกำจัดการมูลฝอย สิ่งปฏิกูลรวม การดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด

ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำ (ร่าง) ประกาศ ก.ก.ถ. เรื่อง การกำหนดกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการป้องกันและควบคุมไฟฟ้า โดยได้หารือผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในคณะกรรมการแล้ว มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

๑. กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่นาร่อง มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันและควบคุมไฟฟ้าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ภายในเขตความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น โดยดำเนินการร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้สอดคล้องกับแผนบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติและกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

๒. การแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่นาร่อง เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านการควบคุมไฟฟ้า ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติและกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

๓. ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาให้การส่งเสริมและสนับสนุนเตรียมความพร้อมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่นาร่อง ซึ่งได้ดำเนินการกิจการป้องกันและควบคุมไฟฟ้า ตามที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่นในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า ขอนำเสนอข้อมูลสถิติตัวเลขในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ไฟฟ้าจะเกิดช่วงระหว่างเดือนมกราคม - พฤษภาคม โดยบริเวณพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่ เกิดไฟฟ้า จำนวน ๕,๒๙๓ จุด ในขณะที่พื้นที่ป่าอนุรักษ์ เกิดไฟฟ้า จำนวน ๗,๒๔๗ จุด จะเห็นได้ว่าพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ซึ่งยังไม่ใช่อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะเข้าไปช่วยดับหรือป้องกันไฟฟ้า จะเกิดเหตุมากกว่าพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ได้ถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว มากกว่าประมาณ ๒,๐๐๐ จุด คณะอนุกรรมการฯ ได้มีการหารือร่วมกับจังหวัดเชียงใหม่ โดยกำหนดให้จังหวัดเชียงใหม่เป็นพื้นที่นาร่อง เพื่อแก้ไขปัญหาไฟฟ้า โดยออกเป็น

ประกาศ ก.ก.ถ. เพื่อกำหนดภารกิจป้องกันและควบคุมไฟฟ้าให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะทำให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ในบางกรณีที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยเหลือพื้นที่ส่วนใดได้บ้าง ก็จะช่วยให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชมีหน่วยงานที่จะเข้ามาช่วยดำเนินการป้องกันไฟป่ามากขึ้น และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สามารถที่จะดูแลพื้นที่เขตรักษาความเป็นธรรมชาติดั้งเดิมได้เต็มประสิทธิภาพ เพราะฉะนั้น กรณีนี้เป็นการบูรณาการตามนโยบายของนายกรัฐมนตรีที่จะให้ส่วนราชการดำเนินการแก้ไขปัญหา PM ๒.๕ ในพื้นที่ต่าง ๆ ดังนั้น ประกาศฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปดูแลและป้องกัน เช่น การทำแนวป้องกันไฟป่า การทำฝายเพิ่มพื้นที่ชุ่มชื้น รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สอดคล้องกับแผนการจัดการอุทยานแห่งชาติ เพื่อให้เกิดผลในเรื่องของ การป้องกันไฟป่าที่จะเกิดขึ้นตามมา

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา แทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา กล่าวว่า เห็นด้วยในหลักการ แต่ต้องพิจารณาให้ละเอียดรอบคอบก่อนว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในส่วนนี้อยู่แล้วในการดูแลคุ้มครองต่าง ๆ ตามที่กฎหมายได้ให้อำนาจไว้ แต่พื้นที่ส่วนนี้มีกฎหมายเฉพาะอยู่ กรณีพื้นที่ป่าอนุรักษ์เป็นป่าที่มีพื้นที่สำคัญในเขตป่าอุทยานแห่งชาติ ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจ และไม่ได้กำหนดอำนาจไว้ในแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะฉะนั้น ประกาศ ก.ก.ถ. ควรกำหนดเรื่องของการที่จะให้เกิดความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในบริเวณพื้นที่ป่า เพื่อที่จะให้ความร่วมมือกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการที่จะเข้าไปดำเนินการ โดยเฉพาะการให้จัดตั้งสำนักงานท้องถิ่นเป็นเจ้าหน้าที่หรือเป็นผู้ช่วยเหลือ เช่น ใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามมาตรา ๒๕ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยเหลือหรือดำเนินการ และควรพิจารณาว่าจะแบ่งพื้นที่กันอย่างไร เพราะตามร่างประกาศ ก.ก.ถ. ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดกับองค์กรบริหารส่วนตำบล และองค์กรบริหารส่วนตำบลกับเทศบาล ซึ่งเป็นพื้นที่คาบเกี่ยวกัน จะดำเนินการอย่างไรไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน ดังนั้นควรออกประกาศกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมกับการอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ประธาน กล่าวว่า การเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าจะต้องได้รับการอนุญาตจากกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทำอย่างไรการเข้าไปหาของป่าจะไม่ให้ผิดกฎหมาย ตัวอย่างเช่น หมูบ้านแม่กำปอง อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการเข้าไปดูแล รักษาป่า ซึ่งเป็นตัวอย่างที่ดี โดยได้รับคำแนะนำให้ทำบันทึกข้อตกลงและทำความเข้าใจ (MOU) กับกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ซึ่งได้มีการหารือในการประชุมกรมการงบประมาณไปแล้ว

นายวิทยา โชคเศรษฐกิจ ผู้อำนวยการส่วนนโยบายและแผนการกระจายอำนาจ กล่าวว่า กรณีหมู่บ้านแม่กำปอง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้อนุญาตให้ชุมชนเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่า จะทำให้ปัญหาไฟป่าลดน้อยลงเพราะชาวบ้านช่วยกันดูแลรักษา จึงขอเสนอว่าควรทำบันทึกข้อตกลงและทำความเข้าใจ (MOU) ระหว่างส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ถ้า (ร่าง) ประกาศ ก.ก.ถ. เรื่อง การกำหนดกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการป้องกันและควบคุมไฟฟ้า ประกาศใช้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนสามารถเข้าไปใช้พื้นที่ที่มีอำนาจหน้าที่ควบคุมไฟฟ้า

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า ประเด็นที่ ๑ (ร่าง) ประกาศ ก.ก.ถ. เรื่อง การกำหนดกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการป้องกันและควบคุมไฟฟ้า บรรจุในแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๒ โดยระบุว่ากรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดูแลรับผิดชอบภารกิจควบคุมไฟฟ้า ประเด็นที่ ๒ ผู้อำนวยการสำนักป้องกันปราบปราม และควบคุมไฟป่า ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

เห็นด้วยกับร่างประกาศ ก.ก.ธ. ดังกล่าว ซึ่งทำให้การดำเนินการป้องกันและควบคุมไฟฟ้า ระหว่างกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่นำร่อง จำนวน ๑๙ แห่ง มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ประธาน กล่าวว่า จะต้องให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการแก้ไขกฎหมายหรือไม่อย่างไร ถ้าไม่มีการแก้ไขกฎหมายจะทำให้เกิดปัญหาตามมาหรือไม่

นายธนาวุฒิ สังข์ทอง กล่าวว่า ไม่ขัดข้องในหลักการ แต่ที่ผ่านมาแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ การถ่ายโอนภารกิจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปดำเนินการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ เป็นการรื้อกล้าเขตพื้นที่ที่มีกฎหมายเฉพาะ โดยหลักของพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า การที่จะเข้าพื้นที่ต้องได้รับอนุญาตก่อน ฉะนั้น (ร่าง) ประกาศ ก.ก.ธ. เรื่อง การกำหนดกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการป้องกันและควบคุมไฟฟ้า ต้องกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถให้ความร่วมมือหรือให้การสนับสนุนการป้องกันในเขตป่าพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายอุทยาน ในการสนับสนุนดับไฟฟ้า โดยหารือหรือทำข้อตกลงร่วมกันกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชในพื้นที่ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหลายระดับให้ตกลงกันว่าแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ลักษณะใดบางพื้นที่มีความต่อเนื่องกันจะทำงานร่วมกันอย่างไร การให้คำแนะนำเรื่องการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ งบประมาณหรือบุคลากร แต่การให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจเข้าไปในเขตพื้นที่เขตป่าอนุรักษ์จะเกิดปัญหาการแบ่งภารกิจหรือสนับสนุน จะดำเนินการอย่างไร

นายทศพล เพื่อนอุดม รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ (ผู้ชี้แจง) กล่าวว่า จังหวัดเชียงใหม่มีปัญหาไฟป่าหมอกควัน ฝุ่น PM ๒.๕ ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่มีพื้นที่ประมาณ ๑๔ ล้านไร่ ประมาณร้อยละ ๗๐ เป็นพื้นที่ตามกฎหมายป่าไม้ และประมาณร้อยละ ๖๐ ในพื้นที่เขตป่าไม้จะเป็นพื้นที่เขตป่าอนุรักษ์ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ จุดความร้อน (Hotspot) ประมาณร้อยละ ๕๐ เกิดขึ้นในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จังหวัดเชียงใหม่มีพื้นที่กว้างขวาง การควบคุมไฟฟ้าทำได้ลำบาก ต้องมีการบูรณาการร่วมกันในการจัดการปัญหาไฟป่าอย่างเร่งด่วน เพราะจะกระทบกับเศรษฐกิจและสุขภาพของประชาชนในจังหวัดเชียงใหม่ จึงขอให้คณะกรรมการได้โปรดพิจารณา ปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้การบริหารจัดการหรือการถ่ายโอนอำนาจเป็นไปด้วยความยากลำบาก จำเป็นจะต้องเร่งพิจารณาและออกเป็นประกาศ ก.ก.ธ. ให้มีหน้าที่และอำนาจในการให้การสนับสนุนในเรื่องดังกล่าว

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า ตอนถ่ายโอนภารกิจไปป่าสงวนแห่งชาติ ป่าสงวนแห่งชาติก็มีแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตชัดเจน การกระทำการใด ๆ ในป่าสงวนแห่งชาติต้องได้รับอนุญาตก่อน เป็นหลักการเดียวกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และในป่าอนุรักษ์เขตพื้นที่ที่อ่อนไหวกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชดูแล ส่วนพื้นที่ติดกับชุมชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดูแล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมลงนามประกาศแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ นายกเทศมนตรี ปลัดจังหวัดเชียงใหม่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ (การคุ้มครอง บำรุง ดูแล และรักษาอุทยานแห่งชาติ) และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มีหน้าที่ป้องกันและควบคุมไฟฟ้า

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่นในสาขา รัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า เห็นด้วยในหลักการ โดยควรจะพิจารณาจากผลลัพธ์ คือเป็นการเพิ่มศักยภาพ ถ้าหลักการตรงกันค่อยปรับให้สอดคล้องจะเป็นทางออกที่ดี ปัญหาไฟป่าควรมีการวางแผนว่า ถ้านำร่องไปแล้วหนึ่งปีจะได้ผลหรือจะสามารถขยายไปที่อื่นได้หรือไม่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กล่าวว่า การจัดทำประกาศลักษณะนี้เป็นการทำหายกรมป่าไม้ คือ ข้อ ๑ ที่ระบุให้มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกัน เป็นการไปกำหนดอำนาจหน้าที่เพิ่มเติมในส่วนที่มีกฎหมายอื่นเกิดขึ้น ซึ่งดำเนินการไม่ได้ แต่ถ้าปรับข้อความ เป็น ท้องถิ่นให้การสนับสนุนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการป้องกันควบคุมไฟป่าในเขตอนุรักษ์ เพื่อให้เป็นไปตามแผนบริหารจัดการและกฎหมายคุ้มครอง และกฎหมายอุทยานแห่งชาติ และกฎหมายคุ้มครองสัตว์ป่า ก็จะเดินหน้าไปได้ ข้อ ๒ เรื่องแต่งตั้งไม่ควรระบุ เพียงแต่ว่าการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย ๒ ฉบับนั้น และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง จะครอบคลุมมากกว่า ข้อ ๓ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่จะดำเนินการประสานงานทำความเข้าใจร่วมกันในการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือการสนับสนุน ให้การดำเนินการ ให้คำแนะนำ รวมถึงการกำหนดบุคลากร ระเบียบค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เพราะถ้าระบุเรื่องการสนับสนุนงบประมาณ จะเกิดปัญหาว่ากรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะโอนงบประมาณไปให้หน่วยงานอื่นไม่ได้เพราะเป็นหน่วยที่จัดตั้งงบประมาณ แต่เป็นเรื่องการดำเนินการตกลงร่วมกัน การนำงบประมาณที่ได้รับมาใช้จ่ายเพื่อเป็นไปตามแผน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องอยู่ในแผนจะไม่เกิดปัญหา เพราะว่ามีค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามที่อยู่ในรายจ่ายประจำปีงบประมาณ เมื่อเขียนเสร็จแล้วไปขัดแย้งกับกฎหมายอื่นหรือหลักเกณฑ์ในการดำเนินการ ควรปรับเพื่อให้มีความสอดคล้องกัน

นายมนต์ชัย วิวัฒน์ธนาฒย์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก กล่าวว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลกได้ทำงานร่วมกับจังหวัด ซึ่งจังหวัดเป็นหน่วยงานหลัก ปัญหาไฟป่าที่จังหวัดเชียงใหม่มีผลกระทบถึงจังหวัดพิษณุโลก อยากจะให้ประกาศฉบับนี้ครอบคลุมให้ทั่วถึงพื้นที่ที่เสี่ยงภัยด้วย จังหวัดพิษณุโลกไม่ได้จัดสรรงบประมาณการทำแนวป้องกันไฟป่าให้กับจังหวัด แต่ผ่านกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปดำเนินการทำแผนเสร็จเรียบร้อยแล้ว เพียงแค่จัดสรรงบประมาณในการจัดหาครุภัณฑ์ในการป้องกันไฟป่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย เพียงแต่การร่วมมือควรจะมีการทำความเข้าใจร่วมกัน

ประธาน กล่าวว่า มอบให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปปรับแก้ไขกฎหมายให้ด้วย แต่เป็นเงื่อนไขไว้ในมติที่ประชุม ก.ก.ธ.

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า (ร่าง) ประกาศ ก.ก.ธ. เรื่อง การกำหนดกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการป้องกันและควบคุมไฟป่าจะปรับตามที่รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอว่า ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการสนับสนุน หรือว่าร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ประธาน กล่าวว่า การปรับแก้กฎหมายขอให้รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกากับรองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล ช่วยกันพิจารณาอีกครั้ง

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กล่าวว่า เห็นด้วยในหลักการของประกาศ ก.ก.ธ. ดังกล่าว แต่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ควรกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยให้การสนับสนุนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อดำเนินการตามแผน

๒. ตัดถ้อยคำเรื่องการแต่งตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเจ้าพนักงาน เนื่องจากเป็นอำนาจของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๓. กำหนดขอบเขตพื้นที่ดำเนินการให้ชัดเจนระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

๔. วางแผนในการขยายพื้นที่ดำเนินการในระยะต่อไปด้วย

ทั้งนี้ ให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำมาให้ศึกษารายละเอียดความถูกต้องก่อนดำเนินการออกประกาศดังกล่าว อีกครั้ง

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า จะขอเป็นมติว่ามอบให้คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนภารกิจทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม บริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ ติดตามความก้าวหน้า

ประธาน กล่าวว่า ให้จังหวัดเชียงใหม่ดำเนินการก่อน ก่อนที่จะประกาศต่อไป

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า ได้หารือร่วมกับรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมงคลชัย สมอุดร) ว่าถ้า ก.ก.ธ. มีมติเห็นชอบ จะเรียนเชิญท่านประธาน คณะกรรมการและจังหวัดเชียงใหม่ หารือเรื่องนี้อีกครั้ง

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการ (ร่าง) ประกาศ ก.ก.ธ. เรื่อง การกำหนดกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการป้องกันและควบคุมไฟฟ้า ในพื้นที่นาร่องจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ ให้นำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของกรรมการไปปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม

๔.๒ การจัดทำประกาศ ก.ก.ธ. เรื่อง การกำหนดกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่าที่ก่อให้เกิดผลกระทบหรือสร้างความเดือดร้อนต่อประชาชน

เลขานุการ รายงานว่า คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนภารกิจทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม บริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๗ ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล เป็นประธานอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาเรื่อง แนวทางการสนับสนุนการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบจากสัตว์ป่าในพื้นที่ชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรับทราบข้อมูลว่า ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นในหลายพื้นที่ และทวีความรุนแรงมากขึ้น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลสัตว์ป่า ได้ร่วมบูรณาการการทำงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ช่วยเหลือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาออกประกาศ ก.ก.ธ. เพื่อกำหนดให้ภารกิจแก้ไขปัญหาสัตว์ป่าที่สร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชนเป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ยกร่างประกาศฯ และหาหรือผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในคณะอนุกรรมการฯ ก่อนนำเสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาต่อไป

ข้อกฎหมาย

๑. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) – (๑๔) ...

(๑๕) ออกประกาศกำหนดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

(๑) – (๓๐) ...

(๓๑) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ

ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

(๑) – (๒๘) ...

(๒๙) กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๘ ให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗

มาตรา ๑๙ ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษไม่เต็มพื้นที่จังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา ๑๖

ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำ (ร่าง) ประกาศ ก.ก.ถ. เรื่อง การกำหนดกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่าที่ก่อให้เกิดผลกระทบหรือสร้างความเดือดร้อนต่อประชาชน โดยได้หารือผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในคณะกรรมการฯ แล้ว มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายความว่า เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

๒. ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจในการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่าที่ก่อให้เกิดผลกระทบหรือสร้างความเดือดร้อนต่อประชาชน เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง การบำบัดเยียวยา การป้องกันหรือแก้ไขอันตรายแก่ประชาชน ภายในเขตความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น โดยดำเนินการร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๓. การแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่าที่ก่อให้เกิดผลกระทบหรือสร้างความเดือดร้อนต่อประชาชนภายในเขตความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่ากำหนด

๔. ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาให้การช่วยเหลือสนับสนุน ให้คำแนะนำและคำปรึกษาทางเทคนิควิชาการการเตรียมความพร้อม การฝึกอบรม รวมทั้งการสนับสนุนอื่นใดที่จำเป็นแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้ดำเนินดังกล่าว ทั้งนี้ตามที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด

นายธนวัฒน์ สัมชทอง กล่าวว่า พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มี ๒ ประการ คือ ประการที่ ๑ เขตพื้นที่ที่เป็นเขตสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เป็นการกำหนดพื้นที่ใช้มาตรการเข้มข้น บุคคลจะเข้าไปไม่ได้ ประการที่ ๒ สัตว์ป่า มีทั้งสัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าหายาก สัตว์ป่าอนุรักษ์ ซึ่งในเขตการคุ้มครองสัตว์ป่าเข้ามาทำความเสียหายกับชาวบ้าน ไม่ได้มาจากเขตสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าเพียงอย่างเดียว มาจากเขตอื่นด้วย เขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตป่าอุทยานแห่งชาติ เขตป่าทั่วไปก็มี เพราะฉะนั้น เรื่องนี้ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าสิ่งใดควรต้องทำและดำเนินการ โดยเฉพาะการเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ซึ่งต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่อะไร เช่น มีอำนาจทุกอย่างมีมาตรการในการผลักดันหรือดูแลไม่ให้มีการสร้างมาตรการอะไรที่จะไม่ให้สัตว์ป่าเข้ามาบุกรุกพื้นที่ หรือมีมาตรการในการที่จะเข้าไปแก้ไขเยียวยา ดังนั้น ให้ข้อสังเกตว่า ประกาศ ก.ก.ถ. ควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าไปช่วยดูแล โดยการเลือกเขตพื้นที่หรือสัตว์ป่าเข้ามาในเขตพื้นที่และทำความเดือดร้อนให้กับประชาชน ท้องถิ่นมีภารกิจอย่างไร เช่น การเฝ้าระวัง มีมาตรการผลักดัน มีมาตรการที่จะช่วยเหลือประชาชน การสร้างรั้วกัน เป็นต้น

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า ประเด็นที่ ๑ ข้อความใน (ร่าง) ประกาศ ก.ก.ธ. เรื่อง การกำหนดกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่าที่ก่อให้เกิดผลกระทบหรือสร้างความเดือดร้อนต่อประชาชน เป็นข้อความเดียวกันกับการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และสัตว์ป่าคุ้มครอง เช่น ช้าง ในปี พ.ศ. ๒๕๓๔ มีจำนวนประชากรช้างประมาณ ๑,๙๐๐ เชือก ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เพิ่มกว่าเดิมอีก ๒,๐๐๐ เชือก พื้นที่ป่าที่เป็นแหล่งอาศัยของช้างไม่พอกับช้างที่มีอยู่ในปัจจุบัน พื้นที่รอบป่าเป็นพื้นที่เกษตรกรรม จึงพบว่าช้างป่าออกมาทำลายพืชผลการเกษตร กระทั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ทำร่างประกาศแต่งตั้งให้ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ในการแก้ไขสัตว์ป่าคุ้มครองสร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ซึ่งคำสั่งแต่งตั้งทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และประเด็นที่ ๒ สัตว์ป่าคุ้มครองไม่ได้มีแต่ช้างอย่างเดียว การทำหมันลิงก็เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย แต่ประกาศฉบับนี้จะเป็นการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นสามารถทำงานได้

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า ประเด็นที่ ๑ การบูรณาการร่วมกันเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถทำงานสนับสนุนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และประเด็นที่ ๒ การทดลองนำร่องจังหวัดเชียงใหม่ เหตุใดไม่ทำทั้งประเทศ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะเสริมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือไม่ เช่น ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำเรื่องไฟฟ้า เรื่องสัตว์ป่า สัตว์คุ้มครอง งบประมาณภารกิจหรือเงินอุดหนุนเฉพาะเพิ่มเข้าไปต้องพิจารณาควบคู่กันไป ซึ่งการกำหนดไว้แบบนี้จะทำให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตาม และจะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติตามได้

นายธนศักดิ์ มาคะสิระ นายกเทศมนตรีตำบลวัดเพลง กล่าวว่า เห็นด้วยที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยจะต้องพิจารณาความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย และจะต้องจัดอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจก่อน ถ้าประกาศใช้ไปแล้วองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ดำเนินการจะถือเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗

ประธาน กล่าวว่า เห็นชอบและขอให้รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาช่วยพิจารณาด้วยครับ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กล่าวว่า เห็นด้วยในหลักการของประกาศ ก.ก.ธ. ดังกล่าว แต่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ปรับเนื้อหาให้เป็นการร่วมดำเนินการ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชช่วยเหลือการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. ส่งเสริมการเอกชนเข้ามาร่วมดำเนินการ

๓. กำหนดลักษณะการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมาตรการเยียวยาความเสียหายให้ชัดเจน

ทั้งนี้ ให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำมาให้ศึกษารายละเอียดความถูกต้องก่อนดำเนินการออกประกาศดังกล่าว อีกครั้ง

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการ (ร่าง) ประกาศ ก.ก.ธ. เรื่อง การกำหนดกิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นให้เป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการแก้ไขปัญหาสัตว์ป่าที่ก่อให้เกิดผลกระทบหรือสร้างความเดือดร้อนต่อประชาชนทั้งนี้ ให้นำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของกรรมการไปปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม

๔.๓ ขอความเห็นชอบกรณีการตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ดำเนินการสำรวจข้อมูลและขอบเขตของพื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetlands) ระดับท้องถิ่นที่อยู่นอกเขตพื้นที่อนุรักษ์

เลขาธิการ รายงานว่า คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) ตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ดำเนินการสำรวจข้อมูลและขอบเขตของพื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetlands) ระดับท้องถิ่นที่อยู่นอกเขตพื้นที่อนุรักษ์ ตามมติที่ประชุม คณะอนุกรรมการศึกษาความเป็นไปได้การถ่ายโอนภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนภารกิจทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม บริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล เป็นประธานอนุกรรมการ ที่ประชุมได้ติดตามความคืบหน้าการดำเนินการของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รายงานว่าได้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นหน่วยรับงบประมาณโดยตรง ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ให้ดำเนินการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณเพื่อใช้ในการสำรวจข้อมูลและขอบเขตของพื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetlands) ระดับท้องถิ่นที่อยู่นอกเขตพื้นที่อนุรักษ์ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดทำคำของบประมาณเงินอุดหนุนสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ดำเนินการสำรวจข้อมูลและขอบเขตของพื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetlands) ระดับท้องถิ่นที่อยู่นอกเขตพื้นที่อนุรักษ์ จำนวน ๑๓,๒๐๘ แห่ง งบประมาณ ๑๙.๘๑๒๐ ล้านบาท แต่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอคำขอตั้งงบประมาณอีกครั้งในชั้นการพิจารณาทบทวนงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑๙.๘๑๒๐ ล้านบาท โดยที่ประชุม มีมติให้นำเสนอ ก.ก.ถ. เห็นชอบให้ขยายระยะเวลาตามมติ ก.ก.ถ. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๕ ซึ่งกำหนดไว้เฉพาะปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็น “ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐” และประสานไปยังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ฝ่ายเลขาธิการพิจารณาแล้วเห็นสมควรนำเรียน ก.ก.ถ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบให้ขยายระยะเวลาตามมติ ก.ก.ถ. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๕ ซึ่งกำหนดไว้เฉพาะปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็น “ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐” ตามที่คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนภารกิจทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม บริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะเสนอ

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า ข้อมูลที่นำเสนอเป็นแหล่งน้ำขนาดเล็กของกรมทรัพยากรน้ำ ที่มีพื้นที่น้อยกว่า ๑๐๐ ไร่ ทั่วประเทศมีประมาณ ๓๘,๐๐๐ แห่ง พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๖ วรรค ๒ กำหนดว่า เพื่อประโยชน์ในการบริหารทรัพยากรน้ำสาธารณะที่ไม่ใช่ทางน้ำชลประทานตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทานและน้ำบาดาล นายกรัฐมนตรีอาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรน้ำสาธารณะแห่งใดก็ได้ หากไม่มีการสำรวจ นายกรัฐมนตรีจะประกาศในราชกิจจานุเบกษาไม่ได้ ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสียสิทธิ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดว่าการพัฒนาแหล่งน้ำต้องเข้าแผนภูมิน้ำ ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะบำรุงรักษาแหล่งน้ำ สำนักงบประมาณอาจมีข้อสงสัยว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจดูแลแหล่งน้ำหรือไม่ ขั้นตอนการสำรวจไม่ยุ่งยาก เป็นข้อมูลสำคัญของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายน้ำแห่งชาติ ในการบริหารจัดการน้ำ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกาศว่าแหล่งน้ำใดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจดูแลรักษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจะตั้งคำของบประมาณได้ ยากขออนุญาตเห็นชอบในหลักการ หากไม่ได้จัดสรรก็ไม่ใช่ไรแต่ขอให้ได้สิทธิในการตั้งงบประมาณ

นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง รองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ แทนผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ กล่าวว่า กรมทรัพยากรน้ำอยู่ระหว่างรวบรวมข้อมูลพื้นที่ชุ่มน้ำในท้องถิ่น จะต้องมีการสำรวจขอบเขตกรณีเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำระดับท้องถิ่น กรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสำรวจอีก อยากให้หารือกับกรมทรัพยากรน้ำก่อนเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน

ประธาน กล่าวว่า พื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetlands) นอกเขตอนุรักษ์ที่กรมทรัพยากรน้ำสำรวจแล้ว ไม่ต้องไปสำรวจซ้ำ

รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า ได้หารือกับอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำแล้ว ทราบว่าขณะนี้กรมทรัพยากรน้ำได้ทำแอปพลิเคชันเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

มติที่ประชุม เห็นชอบในหลักการให้ขยายระยะเวลาการขอตั้งงบประมาณสำหรับการสำรวจพื้นที่ชุ่มน้ำ ระดับท้องถิ่น ซึ่งอยู่นอกเขตพื้นที่อนุรักษ์ จากเดิม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็น “ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐” ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการซ้ำซ้อน ขอให้ประสานกรมทรัพยากรน้ำเกี่ยวกับข้อมูลพื้นที่ที่ยังไม่ได้มีการสำรวจก่อนที่จะมีการขอตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการดังกล่าวต่อไป

๔.๔ ขอความเห็นชอบ (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๑ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑

เลขานุการ รายงานว่า ก.ก.ถ. ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ และรายงานรัฐสภาเพื่อทราบต่อไป

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เสนอ (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจฯ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว เพื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณานำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔ แจ้งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอความเห็นที่เกี่ยวข้องกับ (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจฯ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว มาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว โดยมีความเห็นเพิ่มเติมในประเด็นเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องพิจารณาอย่างละเอียดและรอบคอบ สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องของแต่ละหน่วยงาน ตลอดจนสอดคล้องกับภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งไม่เป็นการสร้างภาระต่อผู้ประกอบการและประชาชนเพิ่มขึ้น ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ในขณะนั้นสั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี มีคำสั่งให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี รับ (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจฯ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ไปพิจารณาทบทวนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้ข้อยุติตามประเด็นดังกล่าว

คณะอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการถ่ายโอนภารกิจ ซึ่งมีนายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ เป็นประธานอนุกรรมการ ได้นำข้อเสนอของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๗ หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงาน ก.พ. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

และสิ่งแวดล้อม กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานประมง กระทรวงการคลัง และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มาพิจารณาและแก้ไขเพิ่มเติม (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ แล้ว

คณะอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจ ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ได้มีมติเห็นชอบ (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๑ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๑ ที่ได้แก้ไขปรับปรุง เพื่อเสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาต่อไป

สรุปสาระสำคัญของ (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๑ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๑ มีดังนี้

๑. ที่ผ่านมา ก.ก.ธ. ได้จัดทำแผนการกระจายอำนาจฯ และแผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดภารกิจถ่ายโอนจากส่วนราชการ ๒๔๕ งาน จาก ๕๗ กรม โดยได้มีการถ่ายโอนไปแล้ว ๑๘๖ งาน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๙๒ และแผนการกระจายอำนาจฯ และแผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดภารกิจถ่ายโอนจากส่วนราชการ ๑๑๔ งาน จาก ๓๗ กรม โดยได้มีการถ่ายโอนไปแล้ว ๗๗ งาน คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๕๔

๒. ภารกิจที่จะถ่ายโอนตาม (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจฯ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ ๓) กำหนดไว้ ๓ ด้าน ๒๘ ภารกิจ ได้แก่ ด้านที่ ๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ๕ ภารกิจ ด้านที่ ๒ ด้านสังคม ๑๔ ภารกิจ ด้านที่ ๓ ด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ๙ ภารกิจ

๓. วิสัยทัศน์ของแผนการกระจายอำนาจฯ (ฉบับที่ ๓) “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพและโปร่งใส ตรวจสอบได้ ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น มีความเข้มแข็ง มีอิสระ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เข้าถึงการบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียมและเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในสังคมและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของท้องถิ่น และการจัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ มีความเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย”

พันธกิจของแผนการกระจายอำนาจฯ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๑ ดังนี้

๑. ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการพัฒนาอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน มีความเป็นอิสระ มีความเข้มแข็งทางด้านการเงินการคลัง การบริหารทรัพยากรบุคคล และสร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดผลกระทบจากปัจจัยภายในและภายนอก ภายใต้ปรัชญาการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้สามารถพึ่งพาตนเองและสามารถจัดบริการสาธารณะที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐานตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๒. ส่งเสริมและสนับสนุนระบบความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ ประชาชน ภาคประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น และภาคเอกชนในพื้นที่ให้มีความเชื่อมโยงเป็นภาคีเครือข่าย

๓. พัฒนาระบบการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสร้างความเป็นเจ้าของร่วมกัน

๔. พัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล เพื่อสะท้อนความก้าวหน้าของหน่วยงานที่ถ่ายโอนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับโอน พัฒนาระบบการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มุ่งให้เกิดความคุ้มค่าและเป็นประโยชน์กับประชาชนในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของแผนการกระจายอำนาจฯ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๑ ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์ เพื่อให้การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างต่อเนื่องตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ และแผนปฏิรูปประเทศ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ มีความเป็นอิสระและความเข้มแข็งทางการเงิน การคลัง และมีประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงิน มีการถ่ายโอนบุคลากรและการพัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ เพื่อให้ราชการบริหารส่วนกลาง และราชการบริหารส่วนภูมิภาค ปรับลด หรือปรับเปลี่ยนบทบาทให้สอดคล้องกับภารกิจที่ถ่ายโอน โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ รวมทั้งปรับระบบความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับรัฐ รัฐวิสาหกิจ ประชาชน ภาคประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น และภาคเอกชน เพื่อเกิดเป็นภาคีเครือข่ายการทำงานร่วมกัน และมีระบบการติดตามตรวจสอบและประเมินผลที่ชัดเจน และเพื่อให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้ง กฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระมากขึ้น สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมในการจัดบริการสาธารณะที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

๒. เป้าหมายหลัก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะได้ตรงตามเจตนารมณ์ของประชาชนในพื้นที่ที่มีความเป็นอิสระมากขึ้นภายใต้ข้อกำหนดบัญญัติ และสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้สุทธิของรัฐบาลในอัตราใกล้เคียงร้อยละ ๓๕ โดยคำนึงถึงภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการ และบุคลากรที่ถ่ายโอน มีความมั่นคงด้านความมั่นคง มีหลักประกันความก้าวหน้าสิทธิประโยชน์ที่ได้รับไม่น้อยกว่าเดิม และบุคลากรของท้องถิ่นได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะยิ่งขึ้น ราชการบริหารส่วนกลาง และราชการบริหารส่วนภูมิภาค ให้ทำภารกิจที่เป็นระดับมหภาค เป็นหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือทางด้านเทคนิค วิชาการ กำหนดมาตรฐาน จัดทำคู่มือให้องค์ความรู้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสร้างระบบความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับทุกภาคส่วนมีความเชื่อมโยงเป็นภาคีเครือข่ายซึ่งกันและกัน มีระบบข้อมูลการติดตามตรวจสอบและประเมินผลเพื่อมุ่งผลสำเร็จของงานมีการแก้ไขกฎหมายตามภารกิจที่ถ่ายโอน และปรับปรุงกฎ และระเบียบต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงานแล้วเสร็จตามที่แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

(ร่าง) แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๑ กำหนดแผนปฏิบัติการ ๗ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านการถ่ายโอนภารกิจ กำหนดการถ่ายโอนภารกิจ ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม รวม ๒๘ ภารกิจ จาก ๒๙ กรม ๑ รัฐวิสาหกิจ เป็นภารกิจใหม่ ๑๐ ภารกิจ เป็นภารกิจตามแผนฉบับที่ ๑ และ ๒ ที่มีการปรับปรุงขอบเขตให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ๑๘ ภารกิจ

๒. ด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ โดยกำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล โดยจัดสรรรายได้และเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อรวมกับรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเองให้มีสัดส่วนรายได้เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้สุทธิของรัฐบาล ในอัตราใกล้เคียงร้อยละ ๓๕ และการพัฒนาแหล่งที่มาของรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งที่เป็นรายได้จัดเก็บเอง รายได้ประเภทต่าง ๆ ที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาล และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนประเภทต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการคลังและเพื่อให้ อปท. มีอิสระทางการคลังมากขึ้น

๓. ด้านการถ่ายโอนบุคลากรและการพัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ โดยการถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนราชการต้องสอดคล้องกับภารกิจถ่ายโอนตามแผนปฏิบัติการฯ และยึดหลักการ “งานไป เงินไป ตำแหน่งไป” บุคลากรสมัครใจ

๔. ด้านการจัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการดำเนินการร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน

๕. ด้านเสริมสร้างและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนท้องถิ่น และภาคประชาสังคม เพื่อให้ภาคส่วนดังกล่าวมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๖. ด้านการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาระบบตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล ที่สะท้อนความก้าวหน้าของหน่วยงานที่ถ่ายโอน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย โดยพัฒนาระบบกฎหมายและระบบการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนให้เกิดการกระจายอำนาจที่เพิ่มมากขึ้น และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดบริการสาธารณะ และมีหน้าที่และอำนาจของตนเองโดยเฉพาะ

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรายงานต่อรัฐสภา

(๒) – (๑๖) ...

มาตรา ๓๓ เมื่อคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรา ๓๒ แล้ว ให้เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ แล้วรายงานต่อรัฐสภาเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาใช้บังคับต่อไป

มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการพิจารณาทบทวนการกำหนดอำนาจและหน้าที่และการจัดสรรรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้การดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปแล้ว โดยต้องพิจารณาทบทวนใหม่ทุกระยะเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่มีการกำหนดอำนาจและหน้าที่หรือวันที่มีการจัดสรรรายได้ ทั้งนี้ จะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของการกำหนดอำนาจและหน้าที่และการจัดสรรรายได้ เพื่อกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เพื่อให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ มาตรา ๓๓ วรคแรก และมาตรา ๓๔ กำหนดไว้ ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาเห็นสมควรให้ความเห็นชอบ (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๑ และร่างแผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑ และมอบหมายให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีโดยสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบร่างแผนดังกล่าว และเสนอรัฐสภาเพื่อทราบต่อไป

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ปัทมสิริวัฒน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์กล่าวว่า การพัฒนาประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาระบบบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการเงินการคลังให้เป็นบัญชีรวมซึ่งเป็นเรื่องที่ดี แต่หน่วยงานที่รับผิดชอบจะไม่สามารถดำเนินการได้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีหน่วยงานหลักในการดำเนินการ เรื่องภาษีรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีข้อเสนอที่ชัดเจน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีบทบาทในการบริหารภาษี ควรปรับแก้ให้องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทส่วนร่วมในการบริหารจัดการเก็บภาษี อยากให้เร่งรัดเรื่องพระราชบัญญัติท้องถิ่นที่กำหนดให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารภาษีในเขตพื้นที่

ศาสตราจารย์สกันธ์ วรัญญวัฒนา ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์กล่าวว่า (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑ และร่างแผนปฏิบัติการฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑ มีรายละเอียดค่อนข้างมากจำเป็นต้องศึกษาให้ละเอียดรอบคอบ ผมขออนุญาตหารือกรรมการทุกท่านก่อนการพิจารณาว่ามีหลายเรื่องที่บรรจุไว้ในร่างแผนฯ โดยจะต้องมีการพิจารณาผ่านคณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ ด้วยหรือไม่ ตัวอย่างเช่น เรื่อง รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำเป็นต้องศึกษารายละเอียดให้รอบคอบ ประกอบกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปหลังการแพร่ระบาดของโควิด - ๑๙ ในร่างแผนฯ ก็ไม่ได้ระบุไว้ถึงแนวทางการบริหารจัดการในเรื่องเหล่านั้น ถ้าหากมีความจำเป็นต้องผ่าน ก.ก.ถ. ในวาระนี้ ผมขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาเพราะไม่สามารถพิจารณาได้เนื่องจากมีหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ยังไม่ได้ข้อข้อยุติหรือผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ

นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า (ร่าง) แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดแผนปฏิบัติการ ๗ ด้าน ด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ด้านการส่งเสริมความเป็นอิสระการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีรายละเอียดที่กำหนดวิธีการขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับในหลายเรื่อง การดำเนินการก็มีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหากฎหมายหลายฉบับ ควรพิจารณาด้วยความรอบคอบ ที่ผ่านมามีบางเรื่องกำหนดแล้วแต่ปฏิบัติไม่ได้ ดังนั้นจะไม่เกิดประโยชน์หากมีการเห็นชอบในวาระนี้

นายชุมพล สุวรรณกิจบริหาร รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง แทนปลัดกระทรวงการคลังกล่าวว่า เห็นด้วยกับสำนักงบประมาณ รายละเอียดบางเรื่องมีความละเอียดอ่อน โดยเฉพาะเรื่องรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีทั้งรายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บเอง การกำหนดฐานรายได้เป็นสิ่งที่มีการกิจโดยตรง ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เช่น กรมสรรพสามิตเปลี่ยนภาษีจัดเก็บเพิ่มเป็นฐานภาษีที่จัดเก็บอยู่แล้ว ซึ่งร่างกฎหมายอื่นได้กำหนดไว้อยู่แล้ว ผลกระทบของการขึ้นภาษีไม่ได้หมายความว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้ภาษีเพิ่มขึ้น

นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ นายกเทศมนตรีนครยะลา กล่าวว่า เห็นด้วยที่ต้องมีการพิจารณาให้ละเอียดรอบคอบก่อน เพราะปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ เรื่อง โดยเฉพาะเรื่องการเงิน การคลัง รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสรรหาบุคลากร ขออนุญาตท่านประธานเลื่อนวาระนี้ไปก่อนเพื่อศึกษารายละเอียดให้รอบคอบ เพื่อให้กรรมการได้นำกลับไปศึกษาและพิจารณาใหม่ในครั้งต่อไป

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น กล่าวว่า ในฐานะประธานอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านภารกิจถ่ายโอน ขอเรียนว่า (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑ เข้าสู่การพิจารณาของ ก.ก.ถ. หลายครั้งแล้ว และการประชุมที่ผ่านมาได้นำข้อเสนอของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๗ หน่วยงาน มาพิจารณาและแก้ไขเพิ่มเติม (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจฯ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ให้มีความสมบูรณ์ตามความเห็นของหน่วยงานและอนุกรรมการแล้ว ถ้าหากว่าท่านกรรมการจะกรุณาผ่านไปก่อนและรายละเอียดให้ปรับปรุงหลังจากประกาศใช้แล้ว

นางวันทนี วัฒนะ ปลัดกรุงเทพมหานคร แทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร กล่าวว่า เพื่อความละเอียดรอบคอบควรกลับไปพิจารณารายละเอียดอีกครั้ง (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๑ มีรายละเอียดเกี่ยวกับกรุงเทพมหานครหลายประเด็น

หลักการ คือ คน งาน เงิน เรื่องรายได้เป็นเรื่องใหญ่ กรุงเทพมหานครมีอีกหลายพระราชบัญญัติที่ไม่สามารถจะเก็บรายได้เข้ากรุงเทพมหานครได้ กรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่ที่สำคัญที่จะต้องดูแลบริการสาธารณะของประชาชนตลอดจนนักท่องเที่ยว

ประธาน กล่าวว่า เห็นควรนำกลับไปพิจารณารายละเอียดให้รอบคอบ โดยให้ฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวมรายละเอียดว่าต้องปรับแก้เพิ่มเติมอย่างไร แล้วจึงนำมาหารืออีกครั้ง

ศาสตราจารย์สกันธ์ วรรณวิวัฒนา กล่าวว่า ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทที่สำคัญในการให้ความช่วยเหลืองานของรัฐบาลและหน่วยงานราชการต่าง ๆ ปัจจุบันไม่ได้ศึกษาแค่ภารกิจถ่ายโอนอย่างเดียว รายละเอียดในเอกสารไม่ได้กล่าวถึงการจัดการภัยพิบัติ การแบ่งภารกิจ การจัดสรร รวมทั้งการเงินการคลัง ไม่ได้กำหนดตัวเลข ประเภทรายได้ภาษีจัดเก็บรายได้อื่น ๆ รูปแบบการทำงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ กล่าวว่า ตามที่ศาสตราจารย์สกันธ์ฯ กล่าว ปรากฏอยู่ในแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) เป็นการปรับปรุงฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ ที่ประชุมคณะอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการถ่ายโอนภารกิจ ได้พิจารณารายละเอียดการเงิน การคลัง และกำลังยกร่างพระราชบัญญัติการเงินการคลังขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เนื้อหาสาระที่ได้กล่าวถึงควรอยู่ในพระราชบัญญัติรายได้ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น คณะอนุกรรมการฯ ได้มีหารือกับกรุงเทพมหานครตลอด ไม่มั่นใจว่าผู้แทนกรุงเทพมหานครได้นำเรียนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือไม่

นางวันทนี วัฒนะ กล่าวว่า มีผู้แทนกรุงเทพมหานครเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง การที่จะเชื่อมโยงเพื่อให้เห็นภาพในฐานะผู้บริหารจำเป็นต้องศึกษาภาพรวมอีกครั้ง แล้วจึงเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์

นายแพทย์กิตติศักดิ์ อักษรวงศ์ รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข กล่าวว่า เห็นชอบตามที่ประธานเสนอ แต่มีข้อสังเกตเพื่อให้แผนมีประสิทธิภาพ เนื่องจากกระทรวงสาธารณสุขมีหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตและประเด็นการถ่ายโอนครั้งนี้เป็นเรื่องของศูนย์รับแจ้งเหตุ และรายงานทางแพทย์ฉุกเฉิน กระทบกับชีวิตคุณภาพชุมชน จะพยายามมองในสิ่งที่เป็นไปได้และเกิดความร่วมมือกับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและร่วมกับหน่วยงานอื่นด้วย

นางสาวกนกรัตน์ ขุนทอง กล่าวว่า เห็นด้วยกับศาสตราจารย์สกันธ์ฯ กล่าว แนวทางการปฏิบัติได้เปลี่ยนแปลงไป (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) ได้ดำเนินการร่างมาพอสมควรแล้ว ควรจะมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ในส่วนของประเด็นเรื่อง การเงิน การคลังขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการหารือกันมากพอสมควร กรณีการปรับปรุงการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีขั้นตอนและวิธีการเขียนไว้ว่าให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการจัดสรรอื่น ๆ ให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยขอความเห็นชอบจาก ก.ก.ธ. ก่อน หากจะขอให้เห็นชอบและผ่านวาระนี้ไปก่อนหน้านี้คงไม่ได้ เพราะวิธีการขั้นตอนปฏิบัติไม่ได้เขียนแบบกว้างและยอมรับได้เป็นลักษณะที่ว่าปฏิบัติยากเพราะมีเรื่องของกฎหมายและพระราชบัญญัติในการดำเนินการมาเกี่ยวข้องด้วย แม้กระทั่งกระทรวงการคลังก็มีรายได้ของประเทศให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องขอความเห็นชอบก่อน

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ กล่าวว่า พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่าประกาศใดที่ ก.ก.ธ. มีมติออกเป็นประกาศไปแล้วนั้น มีผลผูกพันให้ทุกส่วนราชการปฏิบัติตาม ขออนุญาตชี้แจงกระทรวงสาธารณสุขเรื่องสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาตินั้น เลขาธิการสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติได้เสนอเรื่องนี้เข้ามา เนื่องจากภารกิจการแพทย์ฉุกเฉินเป็นภารกิจที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑๙ แห่ง รับไปแล้ว และเป็นภาระขององค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงได้เสนอเรื่องสถาบัน

การแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ ดังนั้นหากเป็นไปได้ให้เป็นภารกิจถ่ายโอนเพื่อผลักดันการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณให้กับ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ศาสตราจารย์สกันธ์ วรรณวิวัฒนา กล่าวว่า ขอรื้อท่่านกรรการว่าเป็นไปได้อรือไม่วกให้เวลาแค่ ๗ วัน เวลาอาจจะไม่พอ ควรมีการจัดสัมนากำหนดช่วงเวลาให้ชัดเจนเพื่อระดมความคิดเห็นร่วมกันกับกรรการ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง กล่าวว่า (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๑ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๑ ได้เขียนร่างมานานแล้ว สถานการณ์บ้านเมืองเปลี่ยนไป เนื้อหาที่จะต้องถ่ายโอนสอดคล้องและเหมาะสมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถเดินทางไปภารกิจที่มีต่อไปได้ พร้อมกับในเรื่องศักยภาพการทำงานขั้นตอนและกระบวนการ กระทรวงสาธารณสุขมีข้อยกเว้นว่าบางเรื่องไม่เป็นไปตามหลักการหรือกฎเกณฑ์ที่มีอยู่ปัจจุบัน บางเรื่องกฎหมายมีการปรับเปลี่ยนไป ควรจะต้องศึกษาให้รอบคอบ ถ้าประกาศออกไปแล้วจะแก้ไขยากแต่ละเรื่องที่ทำรื้อกันมา เช่น ภารกิจที่ถ่ายโอนไปแล้วควรจะต้องพัฒนา ถ้าข้อเท็จจริงปรับเปลี่ยนไปควรจะทำให้การสนับสนุนอย่างไรซึ่งเป็นเรื่องถ่ายโอนภารกิจหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้กลับไปพิจารณาดูแล้วให้ความเห็นข้อเสนอมาเป็นลายลักษณ์อักษรในจุดที่คิดว่ามีปัญหา การให้เวลา ๗ วัน ผมคิดว่าน้อยไป หากเสร็จได้ภายใน ๒ สัปดาห์แล้วกลับมาประชุมหารือผ่านระบบ Video Conference ได้ หากมีเรื่องที่ต้องทำรื้อกันก็อาจจะต้องประชุมในที่นี้กันอีกครั้ง

ประธาน กล่าวว่า ให้ระยะเวลา ๑๔ วัน ให้กรรการศึกษารายละเอียดใน (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๑ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๑ เสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาในการประชุมครั้งถัดไป

นายปราโมทย์ เพชรรัตน์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรก กล่าวว่า จุดประสงค์การจัดทำ (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๑ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๑ คือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักบริการสาธารณะ ที่ผ่านมามีปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน โดยเฉพาะปัญหาเรื่องการขออนุญาตใช้พื้นที่ การขอใช้ที่ราชพัสดุของกรมธนารักษ์ ที่ดินวัด ซึ่งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องชำระค่าเช่าที่ การส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บภาษีให้มีรายได้ แต่นำรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปให้หน่วยงานอื่น

นายเลพงศ์ ลิ้มรัตน์ กล่าวว่า ตามที่ท่านนายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากแพรกกล่าวถึงเป็นกรณีที่คณะทำงานที่แต่งตั้งจากคณะอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการถ่ายโอนภารกิจ ประเด็นเรื่องที่ดินวัดเนื่องจากเกี่ยวข้องกับสำนักงานพุทธศาสนาแห่งชาติ คณะทำงานได้พยายามหาข้อสรุปให้ แต่สรุปไม่ได้จึงให้ออกเป็นมติของคณะทำงานและเสนอผ่านคณะอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจฯ ตอนนี้สำนักงานพุทธศาสนาแห่งชาติได้กำหนดค่าเช่าในอัตราร้อยละ ๒ ปรับลดให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเหลือร้อยละ ๑ แต่คณะทำงานมีความเห็น้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ที่ดินของวัดเพื่อบริการสาธารณะไม่ได้จัดหาประโยชน์ จึงอยากขอให้อยกเว้นไม่เก็บค่าเช่าได้หรือไม่ ผู้แทนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขอหารือผู้บังคับบัญชาอีกครั้ง

นายปราโมทย์ เพชรรัตน์ กล่าวว่า ไม่ได้ระบุเฉพาะเรื่องใช้ที่ดินวัด แต่กรณีที่ดินราชพัสดุ กรมธนารักษ์ตีความว่าการทำประชาคมหมู่บ้านท้องถิ่นเป็นเชิงพาณิชย์พื้นที่ชนบทเก็บค่าบริการต้องนำไปชำระค่าเช่าให้กับกรมธนารักษ์ ซึ่งมีฐานะทางการคลังค่อนข้างจำกัด

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ กล่าวว่า เรื่องนี้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจฯ ฝ่ายเลขานุการยังไม่มีเอกสารต้นเรื่องที่เสนอวาระเข้าที่ประชุมได้จึงให้เสนอผ่านคณะกรรมการบริหารแผนฯ

มติที่ประชุม เห็นควรให้กรรมการและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาให้ความเห็นต่อ (ร่าง) แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๑ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ – ๒๕๗๑ เนื่องจากมีประเด็นซึ่งต้องพิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบและให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยขอให้ส่งความเห็นให้ฝ่ายเลขานุการฯ ภายใน ๑๔ วัน เพื่อที่จะรวบรวมเสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาในการประชุมครั้งถัดไป

๔.๕ แนวทางสนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า รองศาสตราจารย์วิระศักดิ์ เครือเทพ ประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดทำร่างประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง แนวทางสนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางสนับสนุนการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการจัดเก็บรายได้ท้องถิ่น

คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖ และ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๖ ได้พิจารณาร่างประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง แนวทางสนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งที่ประชุมมีข้อสังเกตและความคิดเห็นว่า ร่างประกาศฯ ดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เป็นการกระตุ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางในการบริหารจัดการใหม่ ๆ สามารถดำเนินการนวัตกรรมในการจัดเก็บรายได้ของตนเองให้มากขึ้น รวมทั้งกำหนดบทบาทความสำคัญของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น หน่วยงานของรัฐ ตลอดจนบทบาทความสัมพันธ์ของหน่วยตรวจสอบด้วย โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้ (๑) การออกประกาศต่าง ๆ ควรพิจารณาฐานอำนาจของกฎหมายด้วย (๒) ควรพิจารณาการอ้างอิงกฎหมายที่เกี่ยวข้องในร่างประกาศให้มีความถูกต้อง ตรงประเด็นมากยิ่งขึ้น (๓) ร่างประกาศต้องยึดหลักความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ (๔) เนื้อหาบางส่วนที่ระบุในประกาศมีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่อย่างไร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้หรือไม่ และได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำร่างประกาศดังกล่าวไปหารือกับฝ่ายกฎหมายซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้หารือกับส่วนนิติการ สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเบื้องต้นเห็นว่าการออกประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นไปตามที่พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความรอบคอบ จึงได้นำเสนอให้คณะกรรมการวินิจฉัยกฎหมายที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณากรณีดังกล่าว ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๖ แล้ว มีมติดังนี้

๑. บทบัญญัติมาตรา ๑๒ (๑๕) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการออกประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ โดยการออกประกาศของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดด้วย ดังนั้น เมื่อพิจารณาตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจาย

อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว ไม่มีบทบัญญัติใดที่เป็นฐานอำนาจให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกประกาศเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเก็บรายได้ท้องถิ่นและนวัตกรรมการเพิ่มรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้แต่อย่างใด

๒. มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า การออกมาตรการหรือแนวทางอื่น ๆ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ยึดถือปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทางในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีลักษณะที่เป็นรูปธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติได้ และเป็นมาตรการในการเพิ่มความสะดวกหรือสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดเก็บรายได้ให้เป็นไปตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งควรมีกฎหมายรองรับให้สามารถดำเนินการต่าง ๆ ได้ โดยต้องไม่มีบทบังคับให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐปฏิบัติหากไม่มีกฎหมายให้อำนาจไว้

๓. คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ที่ประชุมมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะว่าเห็นด้วยในหลักการของแนวทางสนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความรอบคอบ ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง จึงเสนอให้หารือกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในประเด็นข้อกฎหมายเพื่อให้ได้ข้อยุติก่อนนำเสนอคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) พิจารณาต่อไป โดยรองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ ประธานคณะอนุกรรมการฯ เสนอแนวทาง เพื่อเสนอ ก.ก.ถ. พิจารณา ๒ แนวทาง ดังนี้

๓.๑ เสนอ ก.ก.ถ. เพื่อออกประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง แนวทางการสนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยนำเสนอข้อดี ข้อจำกัด เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้สามารถดำเนินการได้ โดยไม่ถูกหักทวงจากหน่วยงานอื่นหรือหน่วยตรวจสอบ เช่น เรื่องฐานอำนาจ

๓.๒ เสนอแนวทางสนับสนุนประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่น โดยใช้เนื้อหาตามร่างประกาศฯ ดังกล่าว

และได้มีมติมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวมข้อคิดเห็น ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากอนุกรรมการฯ และให้นำเสนอ ก.ก.ถ. เพื่อพิจารณาแนวทางสนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ดำเนินการ

๑. สรุปข้อดี ข้อจำกัด เกี่ยวกับแนวทางสนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

ข้อดี	ข้อจำกัด
๑. ร่างประกาศฯ ดังกล่าว เป็นมาตรการกระตุ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางในการบริหารจัดการใหม่ ๆ สามารถดำเนินการนวัตกรรมในการจัดเก็บรายได้ของตนเองให้มากขึ้น	๑. การจัดทำประกาศหรือกฎหมายใด ๆ ไม่ควรขัดกับหลักความเป็นอิสระของท้องถิ่น และร่างประกาศฯ ไม่ควรซ้ำซ้อนกับข้อสั่งการของหน่วยกำกับดูแล รวมทั้งควรพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการออกประกาศและไม่ควรเป็นการสั่งการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ

๒. ให้อิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดเก็บรายได้ของตนเองให้เป็นไปตามบริบทและศักยภาพทางการเงินการคลังของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒. การออกมาตรการหรือแนวทางอื่น ๆ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ยึดถือปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีลักษณะที่ชัดเจน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปปฏิบัติได้และควรมีกฎหมายรองรับให้สามารถดำเนินการต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องไม่มีบทบังคับให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐปฏิบัติหากไม่มีกฎหมายให้อำนาจไว้
๓. กำหนดบทบาทให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่น ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดเก็บรายได้	

๒. ความเห็นต่อร่างประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง แนวทางสนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

แนวทาง	รายละเอียดในการดำเนินงาน	หลักเกณฑ์ ขั้นตอน ประกาศ และการสั่งการ ที่ได้มีการบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน
ข้อ ๑	-	-
ข้อ ๒ สนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑. ต้องมีการแสดงเจตจำนงที่ชัดเจนของ คณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกท้องถิ่น และบุคลากรท้องถิ่นในงานที่เกี่ยวข้องที่จะมุ่งมั่นพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดเก็บรายได้ท้องถิ่น ๒. กำหนดเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม และมีแผนปฏิบัติการประจำปี และ/หรือแผนระยะ ๕ ปี ตามความจำเป็น ๓. กำหนดโครงการ แนวทาง หรือกิจกรรม ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสงค์จะดำเนินการ พร้อมระบุทรัพยากรทางการเงิน การคลังที่จำเป็นและแหล่งที่มา เพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาระบบบริหารจัดการจัดเก็บรายได้ท้องถิ่น	กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว๓๔๓๑ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๒ และ หนังสือที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๔๕๒๒ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ เรื่องแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และถือปฏิบัติตามแนวทาง

แนวทาง	รายละเอียดในการดำเนินงาน	หลักเกณฑ์ ขั้นตอน ประกาศ และการสั่งการ ที่ได้มีการบังคับใช้อยู่ใน ปัจจุบัน
ข้อ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการเก็บรายได้ ท้องถิ่น	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรพิจารณาถึง มาตรการดำเนินการที่หลากหลาย เพื่อให้ ครอบคลุมระบบการบริหารจัดการเก็บรายได้ท้องถิ่น อย่างเหมาะสมเพียงพอ เช่น ด้านการพัฒนาระบบ ฐานข้อมูลการจัดเก็บภาษีหรือรายได้ท้องถิ่น การพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร ที่เกี่ยวข้อง การให้ความรู้แก่ภาคเอกชน ภาคประชาชน หรือหน่วยงานรัฐ การพัฒนา ระบบงานหรือเทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวก ในการชำระภาษีให้แก่ประชาชนการติดตามเร่งรัด หรือมาตรการจูงใจเพื่อให้ประชาชนมาชำระภาษี ท้องถิ่น การปรับปรุงกระบวนการทำงาน ช่องทางการสื่อสารประชาสัมพันธ์ หรือขั้นตอนการ อุทธรณ์ทางภาษี เพื่อให้การบริหารจัดการเก็บรายได้ ท้องถิ่นมีความครบถ้วน โปร่งใสตรวจสอบได้ ไม่ เลือกปฏิบัติต่อผู้เสียภาษีเฉพาะราย และส่งผลดีต่อ การเพิ่มรายได้ท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง	การพัฒนาประสิทธิภาพการ จัดเก็บรายได้ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น
ข้อ ๔ ความร่วมมือในการ บริหารจัดการเก็บรายได้ท้องถิ่น	เพื่อให้การจัดการจัดเก็บรายได้ท้องถิ่น หรือภาษี ที่ส่วนราชการจัดเก็บให้และ/หรือแบ่งให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สูงสุด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถ ร้องขอส่วนราชการ หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และภาคประชาสังคม เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ในการบริหารจัดการเก็บรายได้ท้องถิ่น เช่น การพัฒนา ฐานข้อมูลภาษีอากรร่วมกันการดำเนินงานที่หนุน เสริมหรือตรวจทานซึ่งกันและกันในการบริหาร จัดเก็บภาษีการติดตามเร่งรัด การจัดเก็บภาษี หรือรายได้ประเภทต่าง ๆ หรือให้มีการ ออกระเบียบคำสั่งจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับการดำเนินการที่จำเป็นสำหรับการ บริหารจัดการเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือรายได้ที่หน่วยงานรัฐจัดเก็บให้หรือแบ่งให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ	ก.ก.ถ. ได้ออกประกาศ เรื่อง การทำความตกลงร่วมมือกัน จัดทำบริการสาธารณะของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ การจัดทำบริการ สาธารณะขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ตามอำนาจหน้าที่ และการกิจ ที่ได้รับการถ่ายโอน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการ ของประชาชนในท้องถิ่น ได้อย่างแท้จริง

แนวทาง	รายละเอียดในการดำเนินงาน	หลักเกณฑ์ ขั้นตอน ประกาศ และการสั่งการ ที่ได้มีการบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน
	ในการนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับภาระค่าใช้จ่ายหรือการกำหนดค่าตอบแทนในการดำเนินการได้ตามเหมาะสม โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดทำเป็นข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติท้องถิ่นหรือระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ได้ ในการดำเนินงานตามข้อ ๔ ให้ถือว่าเป็นกิจกรรมภายใต้การร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับหน่วยงานต่าง ๆ โดยจัดทำเป็นบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานให้ชัดเจนและมีได้ส่งผลให้เกิดการมอบอำนาจในการบริหารจัดการเก็บรายได้ท้องถิ่นไปให้แก่องค์กรอื่นแต่อย่างใด และถ้าหากพบว่ามีอุปสรรคทางกฎหมายใด ๆ ในระหว่างการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการปรับปรุง แก้ไข ยกเลิก หรือ ยกเว้นข้อกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือแนวปฏิบัติต่าง ๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อลดข้อจำกัดที่เกิดขึ้นโดยเร่งด่วน และการดำเนินการดังกล่าวให้คำนึงถึงผลลัพธ์ต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ท้องถิ่นให้ครบถ้วน และก่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	
ข้อ ๕ การตราข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติ	เพื่อให้การบริหารจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคล่องตัว สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการตราข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติหรือฝ่ายบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดทำระเบียบคำสั่ง หรือแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติงานในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดเก็บรายได้ท้องถิ่น หรือแนวทางความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ในการบริหารจัดการเก็บรายได้ท้องถิ่น ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ และ/หรือข้อ ๔	กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๔๕๒๒ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ เรื่องแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อ ๖ กำหนดแนวทางในการออกข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติ

แนวทาง	รายละเอียดในการดำเนินงาน	หลักเกณฑ์ ขั้นตอน ประกาศ และการสั่งการ ที่ได้มีการบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน
ข้อ ๖ การดำเนินการต่าง ๆ ข้างต้น	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรคำนึงถึงผลลัพธ์การจัดเก็บรายได้ท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้นและความโปร่งใสตรวจสอบได้เป็นสำคัญ และหากจำเป็น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก หรือกำหนดงบประมาณเพื่อดำเนินการปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ท้องถิ่นไว้ในข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ตามสมควร แต่ต้องคำนึงถึงผลที่พึงจะได้รับจากการเพิ่มรายได้ท้องถิ่นที่คุ้มค่าต่อบริหารการรายจ่าย ข้อ ๙ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์ที่จะดำเนินมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเก็บรายได้ใด ๆ เพิ่มเติมในอนาคตที่อาจขัดหรือแย้งต่อกฎ ระเบียบ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการต่าง ๆ หรือยังไม่มีกฎ ระเบียบ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการรองรับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเสนอแนวทางที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้ ก.ก.ถ. พิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นรายการหรือเป็นการทั่วไปได้ หรืออาจเสนอแผนการวิจัยเชิงทดลองมาตรการใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเก็บรายได้ของตนเอง (Revenue enhancement sandbox) โดยขอยกเว้นการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการต่าง ๆ เป็นการชั่วคราว หรือขอให้ ก.ก.ถ. ออกประกาศรองรับเพื่อสนับสนุนการดำเนินการเชิงทดลองดังกล่าวได้ ในการดำเนินการตามวรรคแรก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องกำหนดขอบเขตเกี่ยวกับประเภทรายได้ท้องถิ่น พื้นที่ดำเนินการหรือกลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลาดำเนินการทดลอง หน่วยงานรัฐหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ผลที่คาดว่าจะได้รับ และการประเมินความคุ้มค่าในเบื้องต้น เพื่อเสนอให้ ก.ก.ถ. พิจารณาเห็นชอบให้ดำเนินการได้ต่อไป	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) อยู่ระหว่างการจัดทำร่างพระราชบัญญัติยกระดับการบริหารงานภาครัฐให้มีความทันสมัย พ.ศ. โดยภาครัฐจำเป็นต้องปรับตัวการดำเนินงานให้สอดคล้องกับชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และมีกลไกการบริหารราชการที่สามารถบริหารจัดการ และบูรณาการงานในลักษณะองค์กรบริหาร เฉพาะกิจ (Adhoc) ที่มีรูปแบบแตกต่างไปจากเดิม โดยมุ่งเน้นพัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติ ราชการให้ทันสมัย เป็นองค์กรที่ยืดหยุ่น คล่องตัว ปฏิบัติงานในลักษณะบูรณาการมากขึ้น โดยให้ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศ เพื่อให้การขับเคลื่อนการบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของ ประชาชน โปร่งใส และใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า สามารถสอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ

แนวทาง	รายละเอียดในการดำเนินงาน	หลักเกณฑ์ ขั้นตอน ประกาศ และการสั่งการ ที่ได้มีการบังคับใช้อยู่ใน ปัจจุบัน
ข้อ ๗ การสนับสนุนจากรัฐ ส่วนราชการหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	รัฐควรสนับสนุนให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ศึกษา วิจัยและผลักดันนโยบาย เพื่อตรากฎหมายสำหรับเพิ่มฐานรายได้ประเภทใหม่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้นตามสมควร สอดคล้องกับสถานะสังคม เศรษฐกิจ ประชากร และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อ ๘ การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจการคลังใด ๆ ของรัฐ เพื่อเหตุผลในการกระตุ้นเศรษฐกิจ เพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน หรือเพื่่อมุ่งปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของหน่วยเศรษฐกิจ และมีผลทำให้รายได้ภาษีท้องถิ่นลดลงและ/หรือมีภาระค่าใช้จ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น รัฐควรปรึกษาหารือแนวทางดำเนินการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนเป็นการล่วงหน้า และรัฐควรต้องชดเชยการลดลงของรายได้ท้องถิ่น และหรือภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม ข้อ ๑๐ การกำกับดูแลหรือตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเก็บรายได้ท้องถิ่น ไม่ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการเอง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานภายใต้ข้อตกลงความร่วมมือกับองค์กร หรือภาคส่วนต่าง ๆ ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาถึงความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเลือกมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ของตนเอง และมุ่งพิจารณาจากผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อการจัดเก็บรายได้ท้องถิ่น และ/หรือจำนวนรายได้เสียภาษีที่เพิ่มขึ้น จำนวนลูกหนี้หรือจำนวนเงินภาษีค้างชำระที่ลดลงระยะเวลาที่ลดลงในการบริหารจัดการหรือติดตามเร่งรัดภาษี ความครบถ้วนและเป็นปัจจุบันของฐานข้อมูลภาษีท้องถิ่น ความโปร่งใสและตรวจสอบได้ในการบริหารจัดการเก็บภาษีท้องถิ่นและความคุ้มค่าต่อ	พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๑ นายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับโดยทั่วไป ซึ่งการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อการนี้จะสั่งให้ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และส่วนราชการซึ่งมีหน้าที่ควบคุม ราชการส่วนท้องถิ่น ชี้แจง แสดงความคิดเห็น ทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการในกรณีจำเป็น จะยับยั้งการปฏิบัติราชการใด ๆ ที่ขัดต่อนโยบายหรือมติของคณะรัฐมนตรีก็ได้และมีอำนาจสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น

แนวทาง	รายละเอียดในการดำเนินงาน	หลักเกณฑ์ ขั้นตอน ประกาศ และการสั่งการ ที่ได้มีการบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน
	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ หากมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดแนวทางอื่นใดเพิ่มเติมในการกำกับดูแลหรือตรวจสอบผลการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเก็บรายได้ท้องถิ่น ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแจ้งต่อ ก.ก.ธ. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นเพื่อกำหนดแนวทางที่เหมาะสมเพิ่มเติมต่อไป แต่ทั้งนี้แนวทางดังกล่าวจะต้อง ไม่ก้าวล่วงต่อหลักความเป็นอิสระของท้องถิ่น ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	

ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า แนวทางสนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นมาตรการสำคัญในการดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเองเพื่อให้สามารถดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ตลอดจนส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดเก็บรายได้ ให้เป็นไปตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้ง เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความรอบคอบ จึงเสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาแนวทางสนับสนุนการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่ประธานคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอ

นายธนวัฒน์ สังกษ์ทอง รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา กล่าวว่า เรื่องดังกล่าวหากมีการพิจารณาอาจจะใช้เวลานานและไม่ได้ข้อยุติ เพราะเป็นเรื่องที่กระทบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง โดยมีความเห็นว่า (๑) การออกประกาศดังกล่าวควรจะพิจารณาฐานอำนาจของกฎหมายนั้นด้วย เพราะไม่มีบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่เป็นฐานอำนาจให้ ก.ก.ธ. มีอำนาจในการออกประกาศเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเก็บรายได้และนวัตกรรม การเพิ่มรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่อย่างใด (๒) ร่างประกาศดังกล่าวที่เขียนมามีลักษณะเหมือนคู่มือการทำงาน ไม่ได้ระบุว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องทำอะไร ดำเนินการอะไร ถ้าจะเขียนออกเป็นประกาศต้องมีความชัดเจนว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องทำอะไร มีมาตรการหรือแนวทางอะไรที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยึดถือปฏิบัติ ไม่ใช่เฉพาะเรื่องการบริหารจัดการท้องถิ่น แต่ต้องเป็นเรื่องที่ไปกระทบถึงสิทธิของประชาชน เพราะเป็นเรื่องของการจัดเก็บภาษี การบริการสาธารณะ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้หากเป็นไปได้ให้กลับไปทบทวนอีกครั้ง

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า ขอรับข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กลับไปทบทวนอีกครั้ง และขอเรียนว่าตามประกาศนี้อาจจะเป็นแนวทางในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ได้ โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่าถ้าหากแผนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ใช่ฐานอำนาจของ ก.ก.ธ. แล้วจะทำงานกันอย่างไร นอกจากนี้ร่างประกาศดังกล่าวที่เขียนไว้ทั้งหมด

คือหน้าที่ของ ก.ก.ถ. และ ก.ก.ถ. ไม่ได้หารือหรือนำเสนอเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมานานแล้ว

มติที่ประชุม มอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ ทบทวนและนำเสนอในการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในครั้งถัดไป

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๓๕ น.

(นายอนุ แยมแสง)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ

ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ

ผู้จัดรายงานการประชุม